

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave tvorby školského vzdelávacieho programu pre gymnáziá a stredné odborné školy v školskom roku 2008/2009 v Slovenskej republike

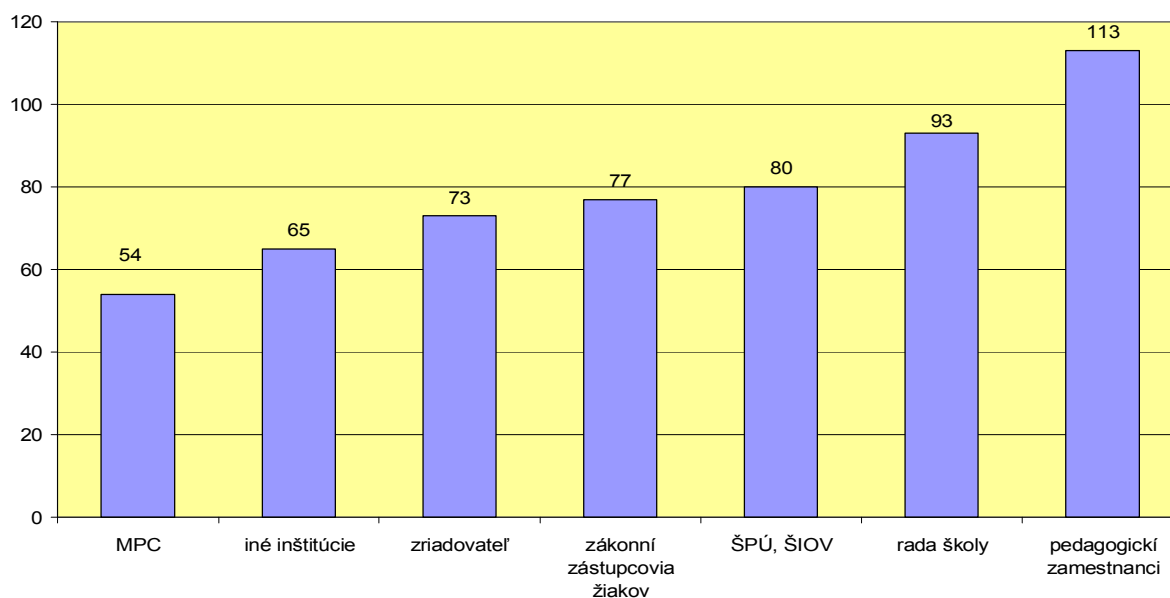
Na gymnáziách a v stredných odborných školách sa počas výkonu inšpekcie sledoval aj stav a proces tvorby školského vzdelávacieho programu (ŠkVP). Úloha sa plnila v 113 stredných školách, z toho na 48 gymnáziách (35 štátnych, 10 cirkevných, 3 súkromné) a v 65 stredných odborných školách (50 štátnych, 1 cirkevná, 14 súkromných). S vyučovacím jazykom maďarským boli 2 gymnáziá, s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským boli 3 gymnáziá a 5 stredných odborných škôl.

Informácie k tejto úlohe sa získavali formou dotazníka, ktorý sa zadával riaditeľom škôl a údaje boli doplnené rozhovormi s vedúcimi zamestnancami škôl a pedagogickými zamestnancami.

V prípravnej fáze tvorby školského vzdelávacieho programu uviedli riaditelia všetkých škôl (100 %), že profiláciu školy konzultovali s pedagogickými zamestnancami, rodičmi a radou školy, menej konzultovali so zriaďovateľmi. Skúsenosti odborníkov zo zahraničia využilo 11 (9,73 %) škôl. Z priamych rozhovorov s riaditeľmi škôl vyplynulo, že profiláciu svojich škôl viac prispôbovali vlastným personálnym podmienkam, než záujmom žiakov a verejnosti.

Hlavným zdrojom informácií pri tvorbe ŠkVP boli internetové stránky MŠ SR, Štátneho pedagogického ústavu (ŠPÚ) a Štátneho inštitútu odborného vzdelávania (ŠIOV). Okrem toho školy získavali informácie na pracovných poradách organizovaných zriaďovateľmi škôl, rozhovormi s kolegami z iných škôl a spoluprácou s odbornými zamestnancami Metodicko-pedagogických centier (MPC). Informácie z týchto zdrojov boli pre školy nápomocné a inšpirujúce, ale pre väčšinu škôl neboli postačujúce. Najväčším problémom bola nejednoznačnosť poskytovaných informácií, chyby vo vzorových Štátnych vzdelávacích programoch (ŠVP) a časté zmeny v usmerneniach pre tvorbu ŠkVP. Mnohé školy spolupracovali navzájom a využívali skúsenosti učiteľov z iných škôl.

Poskytnutie pomoci riaditeľom škôl pri tvorbe školských vzdelávacích programov

Riaditelia uviedli, že **kvalitu a plynulosť procesu tvorby ŠkVP** negatívne ovplyvňoval nedostatok času na dôsledné štúdium a analýzu zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý zásadným spôsobom zmenil prístup k obsahu a spôsobu vzdelávania v jednotlivých školách. Kriticky hodnotili aj nedostatok času na oboznámenie sa s metódami tvorby jednotlivých častí programov (predovšetkým koncipovanie učebných osnov), pričom odborné semináre boli viac organizované pre riaditeľov škôl ako pre učiteľov jednotlivých predmetov, ktorí mali osnovy tvoriť. Odborné semináre k niektorým predmetom sa realizovali oneskorene vzhľadom na termín schválenia ŠkVP. Negatívnu odozvu vyvolala aj skutočnosť, že pre gymnáziá s osemročným štúdiom nebol vytvorený samostatný a kompaktný štátny vzdelávací program, chýbali usmernenia pre špecifickú problematiku športových gymnázií. Najväčší problém pri tvorbe ŠkVP spôsobovali riaditeľom škôl protichodné a nejednoznačné informácie v čase prezentácie školského zákona a štátnych vzdelávacích programov, ako aj dodatočne zavádzané zmeny v štátnych vzdelávacích programoch.

ŠkVP zverejnilo 44 (91,66 %) gymnázií a 54 (83,07 %) SOŠ na svojich internetových stránkach a na informačných tabuliach na verejne prístupnom mieste v priestoroch školy. Mnohé školy využili možnosť informovať rodičov na triednych aktívoch. Všetky sledované stredné školy mali vypracovaný ŠkVP a stanovenú výchovnú a vzdelávaciu stratégiu školy.

Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu riaditelia škôl spolupracovali so svojimi pedagogickými zamestnancami. Informácie, ako postupovať pri jeho tvorbe, prevažne získavali z MŠ SR a ŠPÚ. Tieto im boli nápomocné, inšpirujúce, ale málo postačujúce. Učitelia spolupracovali s učiteľmi iných škôl. Rodičia vo väčšine škôl mali možnosť oboznámiť sa so ŠkVP na verejne prístupnom mieste. Najčastejším problémom, s ktorým sa školy stretli pri jeho tvorbe, bol nedostatok času na dôkladnú prípravu, nepostačujúce a protichodné informácie.